

POVEDÁK István

HUBBES László Attila

szerkesztette

TAPASZTALATBÓL HALLOTTAM...

ALTERNATÍV VILÁGKÉPEK

ÖSSZEESKÜVÉS-ELMÉLETEK
társadalomtudományi elemzése

Hogy miért zöldebb a szomszéd füve? Mert neki van bioenergetikus hanghullám-generálója, és az felfogja a chemtrailezett vegyszert, mert a háttérhatalom személyesen segíti, mert őt nem hurcolják el az UFO-k éjjelente (vagy éppen igen), de különben is, nyugati fűmagot vetett, és az nem olyan ócska, mint amit hozzánk szállítanak... A szomszéd fűvének zöldebb mivoltára adott lehetséges magyarázatokkal illusztrálja a kötet egyik szerkesztője, mi az összeesküvés-elméletek lényege: olyan világmagyarázatot találni, amely segít leküzdeni a hétköznapi frusztrációt – akár az által, hogy célzottá teszi a félelmet földi és égi idegenektől –, amely mentesít a tudomány bonyolult téziseinek megismerésétől, amely megnyugtatóan elrendezi a számunkra megmagyarázhatatlant. E magyarázatok aztán idővel hálót szőnek a bennük hívők köré, és szuperkonspirációként értelmezik számunkra a világot. A kötet tanulmányai az „alternatív tények”-re épített párhuzamos valóságokat, a „hivatalos” tudománnyal szemben megfogalmazott „alternatív” gondolatrendszerek fölépülését, a kettő kölcsönhatásait vizsgálják; bemutatják az összeesküvések, az összeesküvés-elméletek és hatalom korántsem áttetsző viszonyát, az ember kényszeres magyarázatkeresését a világ milyenségére és történéseire. Azt javaslom, gyorsan vegyék meg a kötetet. Egyrészt mert tanulmányai jól ismert témákat tárgyalnak anélkül, hogy gúnyolódni látnak: nem bírálják, nem cáfolják, hanem bemutatják és leírják, megérteni próbálnak egy olyan gondolkodásmódot, amelyet ugyan szívesen hiszünk a modern kor sajátjának, de vélhetően velünk van, amióta az ember megpróbál magyarázatokat találni a világ működésére. Másrészt meg aztán ki tudja, meddig engedik az Akárkik, hogy az őket leleplező írást a boltok polcain maradjanak...

Sándor Klára, *Szegedi Tudományegyetem*

Milyen veszélyek leselkednek ránk? Kik fenyegetik biztonságunkat, nemzeti önértékelésünket, boldogságunkat, szakmai érvényesülésünket, egészségünket, életünket? E szorongató, sokakat foglalkoztató kérdésekre létezik egy olyan magyarázat, mely e bajok okát ellenséges, ártani kívánó, a felettünk hatalomra törő embercsoportok titkos szerveződésében, összeesküvésében látja. Nem új dolog az „összeesküvés-elmélet”, már a római birodalomban ezzel vádolták a keresztényeket, a középkorban és a kora újkorban a boszorkányokat, a középkor óta napjainkig a zsidókat, az újkorban a rózsakereszteseket, a szabadkőműveseket. Az újdonság csupán az, hogy kezd szétfoszlani a remény, hogy ezek a kollektív paranoid megnyilvánulások napjainkra visszaszorultak. Épp ellenkezőleg: azt tapasztalhatjuk, hogy egyre nagyobb teret kapnak, támaszkodva egy új kommunikációs formára, napirenden tartva a régi ellenségeket, kiszemelve új fenyegetéseket, és megerősödve a populista politika új-régi ellenségek elleni propagandájától. A „konteó” nehezen cáfolható: a tudományos érvek ellen – például a magyar „öskutatás”, az „anti-finnugrisztika” képviselői – magára az „akadémikus” tudományosságra mondják ki, hogy összeesküvés; az idegengyűlöletet szító propaganda bírálóit, áldozatainak védőit a kormánypropaganda pedig fizetett, idegen ügynöknek nevezi. A kötet tanulmányai azonban nem minősítenek, hanem a folklorisztika, az antropológia módszereivel elemzik ezeknek a diskurzusoknak a sajátos eszmerendszerét, érvelési módját, világképét. Tanulságos és elgondolkodtató olvasmány, sok szórakoztató és még több ijesztő jelenség úttörő elemzése.

Klaniczay Gábor, *Central European University, Budapest*

ISBN 978-963-508-868-3
3200 Ft